

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ
ΤΟΥ
ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ**

ΑΘΗΝΑ, 23 ΜΑΪΟΥ 1996

Κυρίες και κύριοι,

Η ετήσια αυτή Συνέλευση του Συνδέσμου Ελληνικών Βιομηχανιών προσφέρει μια ιδιαίτερη ευκαιρία επικοινωνίας και ανταλλαγής μηνυμάτων μεταξύ της κυβέρνησης και του κόσμου της βιομηχανίας, σχετικά με τους στόχους, τις πολιτικές, τις προσδοκίες και τα προβλήματα των δύο πλευρών.

Η χώρα, κυρίες και κύριοι, βρίσκεται στη φάση αυτή σε μια εξαιρετικά κρίσιμη περίοδο, το αποτέλεσμα της οποίας θα έχει σημαντικές επιπτώσεις για τη θέση της στους νέους σχηματισμούς στην Ευρώπη, αλλά και στα Βαλκάνια και στον ευρύτερο γειτονικό χώρο της Μ. Ανατολής και της Μεσογείου. Βρισκόμαστε σε μια περίοδο, στη διάρκεια της οποίας οι επιλογές που κάνουμε, θα είναι για πολλά χρόνια καθοριστικές τόσο για τις εσωτερικές μας, όσο και για τις εξωτερικές μας εξελίξεις. Στο άμεσο διάστημα και στα προσεχή χρόνια έχουμε να αντιμετωπίσουμε τη διαπραγμάτευση στη Διακυβερνητική, τη διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης προς τη Κύπρο και ορισμένες ανατολικές χώρες, την υλοποίηση της τελικής φάσης της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, την αστάθεια στο βαλκανικό περίγυρό μας, τη συστηματική τουρκική προκλητικότητα, και φυσικά, την ανάγκη να φέρουμε σε πέρας τους στόχους της μακροοικονομικής σταθεροποίησης και της αναπτυξιακής επιτάχυνσης της οικονομίας μας, όπως εκφράζονται στο Πρόγραμμα Σύγκλισης.

Παρά την πρόοδο όμως που σημειώθηκε στα δύομισι τελευταία χρόνια, η Ελλάδα βρίσκεται σε δυσμενή θέση σε σύγκριση με τις άλλες χώρες μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσον αφορά τα περισσότερα κριτήρια. Πρέπει να προχωρήσουμε, και μάλιστα με ταχύτερους ρυθμούς. Ο δρόμος που έχουμε να καλύψουμε είναι δύσκολος, και δεν

αφήνει περιθώρια επιλογών ή δισταγμών. Αυτό πρέπει να το καταλάβουν όλοι -παραγωγικές τάξεις, εργαζόμενοι, επαγγελματίες. Και στην πορεία αυτή ο καθένας έχει μερίδιο ευθύνης, έχει μερίδιο στις θυσίες, αλλά και στα οφέλη.

Η παρουσία και συμμετοχή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κ. Jaques Santer δείχνει την μεγάλη σημασία που έχει για την ελληνική βιομηχανία και για το σύνολο της ελληνικής οικονομίας, η Οικονομική και Νομισματική Ένωση και η αδήριτη ανάγκη για την χώρα μας να επιτύχουμε να συμμετάσχουμε ως ισότιμα μέλη στην ιστορική αυτή διαδικασία.

Γνωρίζουμε όλοι ότι η προσπάθεια αυτή θα είναι δύσκολη για την χώρα μας και χρειάζεται μια μεγάλη και συντεταγμένη κινητοποίηση όλων των δυνάμεων του έθνους για να επιτύχουμε πλήρως αυτό τον στόχο. Παρά το γεγονός ότι η προσαρμογή που πρέπει να καλύψουμε είναι ακόμα σημαντική, τα τελευταία δύο χρόνια η Ελλάδα έχει καταβάλει μεγάλη προσπάθεια και έχει διανύσει πολύ μεγαλύτερη απόσταση από πολλές άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Κυρίες και κύριοι,

Η κυβέρνηση ακολουθεί μια πολιτική, η οποία στοχεύει ταυτόχρονα στη δημοσιονομική εξυγίανση, την καταπολέμηση του πληθωρισμού, την ανάπτυξη, την απασχόληση και την κοινωνική συνοχή. Πετύχαμε μέχρι τώρα τους στόχους μας και θα συνεχίσουμε προς την ίδια κατεύθυνση, χωρίς καμμία αμφιβολία. Η πρόοδος είναι αδιαμφισβήτητη, ουσιαστική και συνεχής. Πετύχαμε την ανάκαμψη της παραγωγής και των επενδύσεων. Εφαρμόσαμε μια φορολογική

μεταρρύθμιση, που αποκατέστησε αρκετά το αίσθημα δικαιοσύνης για την ισόρροπη κατανομή των βαρών και εμπέδωσε την εσωτερική και διεθνή αξιοπιστία της δημοσιονομικής πολιτικής και της χώρας. Συγκρατήσαμε επίσης τις πρωτογενείς καταναλωτικές δαπάνες του δημοσίου ως ποσοστό του ΑΕΠ, σε επίπεδα χαμηλότερα από ότι τις παραλάβαμε το 1993. Το επιτύχαμε αυτό με την συμπίεση περιττών δαπανών και την καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών, κατεύθυνση την οποία θα συνεχίσουμε με ακόμα μεγαλύτερη συστηματικότητα και αποφασιστικότητα. Έχουμε δημιουργήσει προοπτικές αισιοδοξίας και εμπιστοσύνης. Για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια επιτυγχάνουμε το 1996 μια πραγματική σύγκλιση προς το μέσο επίπεδο ευημερίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, παράλληλα με τη βελτίωση των κριτηρίων της ονομαστικής σύγκλισης.

Οι αναπτυξιακοί καρποί της σταθεροποίησης είναι πλέον δεδομένοι και ορατοί. Στο σημείο αυτό πρέπει όμως να προσέξουμε και να μην παγιδευτούμε στην πίεση για εγκατάλειψη του Προγράμματος και επανεμφάνιση των αποτυχημένων συνταγών του παρελθόντος για καταναλωτικές παροχές προς πάσα κατεύθυνση. Εάν ενδώσουμε σε αυτή την πίεση, τότε όχι μόνο θα εξατμιστούν γρήγορα οι προσπάθειες των τελευταίων ετών, αλλά θα διαβρωθεί και η προοπτική της ανάπτυξης που με τόσο κόπο οικοδομήσαμε. Θα μπορούμε έτσι σε ένα νέο φαύλο κύκλο ύφεσης και υπερχρέωσης με οδυνηρές επιπτώσεις για την πορεία της χώρας και την ευημερία του ελληνικού λαού.

Αντίθετα εμείς οδηγούμε την οικονομία σε ένα νέο θετικό κύκλο, όπου η μακροοικονομική σταθερότητα δημιουργεί τις προϋποθέσεις για νέες επενδύσεις και επιχειρηματικές πρωτοβουλίες, για αύξηση της παραγωγής και της ανταγωνιστικότητας, χωρίς τις οποίες δεν μπορούμε να θεμελιώσουμε μια μακροχρόνια προοπτική ευημερίας, κοινωνικής

δικαιοσύνης και ανάπτυξης για όλους. Στην θέση των ατέρμωνων εναλλαγών μεταξύ εφήμερων παροχών και παρατεταμένων υφέσεων, εμείς αντιπροτείνουμε τον στόχο της διαρκούς ανάπτυξης σε συνθήκες μακροοικονομικής σταθερότητας και κοινωνικής δικαιοσύνης. Μόνο εάν επιτύχουμε αυτόν τον στόχο, μπορεί η χώρα μας να γίνει ισχυρή και να παραμείνει ισχυρή στο νέο διεθνές τοπίο. Μόνο εάν επιτύχουμε αυτό τον στόχο, θα εκπληρώσουμε το καθήκον μας απέναντι στην νέα γενιά, τα παιδιά μας, που προσδοκούν να ζήσουν σε ένα κόσμο χωρίς ανεργία, χωρίς ανασφάλεια, σε ένα κόσμο προόδου και ευημερίας.

Αυτό τον στόχο να είστε βέβαιοι ότι θα τον επιτύχουμε με την δική μας πολιτική και όχι με την εγκατάλειψή της.

Στο συνολικό αυτό πλαίσιο, η κυβέρνηση εφαρμόζει μια πολιτική, η οποία με πολλαπλούς τρόπους στηρίζει την ανάπτυξη της βιομηχανίας και γενικότερα του παραγωγικού συστήματος της χώρας. Μέσα σε δυόμισι χρόνια, η σταθεροποιητική μας πολιτική οδήγησε στη μείωση των τραπεζικών επιτοκίων κατά 8 και πλέον μονάδες, δηλαδή πολύ πάνω από τη μείωση του πληθωρισμού. Οι χρηματοδοτικές ανάγκες της βιομηχανίας καλύφθηκαν με άνεση και μάλιστα διευκολύνθηκαν από την εμπέδωση σταθερού κλίματος και εμπιστοσύνης, που επέτρεψε στις επιχειρήσεις να προσφύγουν στο δανεισμό σε συνάλλαγμα. Οι εξελίξεις αυτές δημιούργησαν σοβαρά περιθώρια και προϋποθέσεις για τη βελτίωση του κόστους και συνεπώς της ανταγωνιστικής ικανότητας των επιχειρήσεων. Θέλω όμως να σημειώσω, ότι η τελική υλοποίηση του στόχου αυτού δεν εξαρτάται μόνο από τη μείωση του κόστους χρηματοδότησης. Εξαρτάται και από την αξιοποίηση από τις επιχειρήσεις των περιθωρίων που δημιουργούνται από τη μείωση των πραγματικών επιτοκίων προς την κατεύθυνση της εναρμονισμένης αυτοσυγκράτησης άλλων στοιχείων

του κόστους τους, της συγκράτησης των τιμών τους, και της ανάληψης νέων επενδύσεων. Και ενώ η επενδυτική δραστηριότητα σημείωσε πράγματι μια σημαντική αύξηση, η διαμόρφωση μιας επιχειρηματικής στρατηγικής προσανατολισμένης στην ενδυνάμωση της ανταγωνιστικότητας μέσω της βελτίωσης κόστους και των τιμών, δεν φαίνεται να αξιοποιήθηκε στο βαθμό που ήταν δυνατό.

Σε όλη την πρόσφατη περίοδο, η βιομηχανία περνά μια φάση αναδιάρθρωσης και προσαρμογής στις νέες απαιτήσεις του διεθνούς ανταγωνισμού. Ταυτόχρονα αλλάζει και η σχετική της θέση στο σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας. Η ελληνική βιομηχανία έχει σήμερα τη μικρότερη θέση στο ΑΕΠ της χώρας σε σχέση με τις άλλες χώρες-μέλη. Εμείς προσβλέπουμε σε μια βιομηχανία ανταγωνιστική, αλλά και σε μια βιομηχανία που θα ξαναβρεί τη θέση που είχε παλαιότερα στο παραγωγικό σύστημα της χώρας. Προσβλέπουμε σε μια βιομηχανία πιο δυναμική. Ήδη στα χρόνια 1994-96, τα αποτελέσματα στην ανταγωνιστική ικανότητα της βιομηχανίας είναι ορατά. Η βιομηχανική παραγωγή θα έχει σημειώσει θετικούς ρυθμούς μεγέθυνσης της τάξης του 2% το χρόνο. Το 1994 επιτεύχθηκε μια ουσιαστική βελτίωση της κερδοφορίας της βιομηχανίας, η οποία φαίνεται να βελτιώνεται ή πάντως να σταθεροποιείται το 1995. Οι εξαγωγικές επιδόσεις δείχνουν συνολικά βελτίωση, ενώ για ορισμένες περιοχές, όπως τα Βαλκάνια, πήραν θεαματικές διαστάσεις. Η ελληνική επιχείρηση έχει εξαπλωθεί παντού στο χώρο των Βαλκανίων και αναπτύσσει γόνιμες για όλους δραστηριότητες και συνεργασίες.

Για να στηρίξουμε τις προσπάθειες της βιομηχανίας, υλοποιούμε στη εξαετία 1994-99 ένα πρωτόγνωρο πρόγραμμα υποδομών και επενδύσεων σε υλικό και άυλο κεφάλαιο. Μέσα από τις επενδύσεις αυτές οι επιχειρήσεις θα αντλήσουν σημαντικά οφέλη, καθώς θα μειωθεί

το κόστος παραγωγής τους, θα έχουν βελτιωμένη πρόσβαση σε τηλεπικοινωνίες, μεταφορές, ενεργειακές πηγές και νέες αγορές, θα μπορούν να αξιοποιήσουν ένα ποιοτικά αναβαθμισμένο ανθρώπινο δυναμικό.

Η κυβέρνηση, επίσης, σχεδίασε, θέσπισε και υλοποιεί καινοτόμα προγράμματα στήριξης της βιομηχανίας. Η παραδοσιακή μορφή των απλών επιδοτήσεων δεν αρκεί, γιατί δεν ανταποκρίνεται πια στο σύνθετο πλέγμα των απαιτήσεων της ανταγωνιστικότητας. Ενισχύουμε εξειδικευμένες δράσεις, που στηρίζουν τους σύγχρονους παράγοντες του διεθνούς ανταγωνισμού, όπως η τεχνολογία, τα οργανωμένα επιχειρηματικά σχέδια, οι γνώσεις, τα δίκτυα, την ποιότητα της παραγωγής. Τα προγράμματα εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και κατάρτισης του ανθρώπινου δυναμικού αποβλέπουν προς την ίδια κατεύθυνση. Το Νομοσχέδιο για την ανεργία που καταθέσαμε δίνει νέες δυνατότητες για τον συνδυασμό κατάρτισης και απασχόλησης σε σύγχρονες ειδικεύσεις και εκσυγχρονίζει όλο το σύστημα αναζήτησης και εύρεσης εργασίας. Στόχος είναι το συνδυασμένο αποτέλεσμα των πολιτικών αυτών να οδηγήσει σε μια σημαντική αύξηση της παραγωγικότητας της ελληνικής βιομηχανίας, όπως και άλλων τομέων της οικονομίας. Οι καθυστερήσεις που σημειώθηκαν μέχρι τώρα οφείλονταν στην ανάγκη να δημιουργηθούν νέες μορφές θεσμικού πλαισίου, νέες μορφές παρέμβασης, νέα εργαλεία, που να έχουν το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, και να αποτραπούν κατασπαταλήσεις, οι οποίες θα αποκρύπτονται πίσω από το μανδύα μιας μεγαλύτερης απορροφητικότητας.

Δίνουμε ιδιαίτερη προσοχή στις ανάγκες της μικρομεσαίας επιχείρησης, που αποτελεί τη συντριπτική πλειοψηφία των επιχειρήσεων του βιομηχανικού τομέα και πολλών υπηρεσιών. Στο αμέσως προσεχές διάστημα δημιουργείται συντονιστικό όργανο για την πολιτική υπέρ των ΜΜΕ. Πιστεύω, ότι οι αναπτυξιακοί ρυθμοί της βιομηχανίας τα χρόνια αυτά, και τα χρηματοοικονομικά αποτελέσματα που σημειώθηκαν, αντανακλούν μια βελτίωση, που θα πάρει ακόμα μεγαλύτερες διαστάσεις.

Όμως ο επιχειρηματικός κόσμος πρέπει να κατανοήσει, ότι τα οφέλη από τις δράσεις αυτές δεν θα έρθουν με ένα τρόπο αυτόματο και εγγυημένο. Πρέπει και ο ίδιος να λειτουργήσει άμεσα, αναλαμβάνοντας πρωτοβουλίες και επιχειρηματικούς κινδύνους. Σε συνθήκες οξύτατου ανταγωνισμού από τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλων περιοχών, ο επιχειρηματικός κόσμος πρέπει να εργάζεται με ευρύτερη εμβέλεια και προοπτική. Πρέπει να οικοδομήσει έγκαιρα ανταγωνιστικές θέσεις, πριν προηγηθούν άλλοι στις αγορές. Κάθε καθυστέρηση στην ανάληψη δράσης, δεν σημαίνει ότι τα οφέλη μπορούν να περιμένουν. Σημαίνει και κίνδυνο για την αδυναμία επίτευξης αυτού του οφέλους. Εσείς, ο επιχειρηματικός κόσμος, το ξέρετε αυτό καλύτερα. Αν τη θέση της κινητοποίησης πάρει η διστακτικότητα και η αδράνεια, τα δίκτυα, οι υποδομές, οι επενδύσεις που υλοποιούμε, θα αξιοποιηθούν από τους ανταγωνιστές σας, σε βάρος της ελληνικής βιομηχανίας.

Με στόχο την ανταγωνιστική και αποτελεσματική λειτουργία επιχειρήσεων, προχωρήσαμε με προσεκτικά βήματα σε μια σειρά από ιδιωτικοποιήσεις, ορισμένες από τις οποίες είναι σημαντικές για την οικονομία της χώρας. Τα Ναυπηγεία Σύρου, τα Μεταλλεία Κασσάνδρας, για τα οποία σύντομα προχωρούν οι διαδικασίες, ο ΟΤΕ, η συνεργασία με ιδιώτες επιχειρηματίες στο αεροδρόμιο των Σπάτων,

τον άξονα Σταυρού-Έλευσίνας, στο Ρίο-Αντίρριο, καθώς και άλλες μικρότερες συμφωνίες, συνθέτουν μια πολιτική αποκρατικοποιήσεων και συνεργασιών του δημόσιου με ιδιωτικές επιχειρήσεις που συνδέονται με σημαντικότερες νέες επενδύσεις, νέα απασχόληση και αύξηση του εθνικού εισοδήματος. Το πρόγραμμά μας αυτό το συνεχίζουμε, με στόχο ορισμένες τράπεζες του δημόσιου τομέα, θυγατρικές τραπεζών, τη ΔΕΠ, τις επιχειρήσεις του ΟΑΕ για τις οποίες οι διαδικασίες επιταχύνονται. Ακολουθούμε μια πολιτική με κριτήρια εθνικής οικονομίας, και όχι ξεπουλήματος δημόσιων περιουσιακών στοιχείων, που στο παρελθόν συχνά οδήγησαν στο κλείσιμο επιχειρήσεων, ελάχιστο διάστημα μετά την ιδιωτικοποίησή τους.

Η πολιτική μας στοχεύει επίσης στον εξορθολογισμό του Κράτους και της δημόσιας διοίκησης. Ο σημερινός τρόπος λειτουργίας του είναι ανασχετικός στις προσπάθειες ανάπτυξης της οικονομίας και βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των κρατικών πολιτικών. Εισάγαμε νέους θεσμούς, όπως τη ΜΟΔ και το ΕΛΚΕ, που θα κάνουν πιο αποτελεσματική τη στήριξη στους επενδυτές και τη διαχείριση των επενδυτικών πόρων. Αποφασίσαμε να καθιερώσουμε νέους κανόνες στη λειτουργία των ΔΕΚΟ και των δημόσιων φορέων καθώς και στις σχέσεις τους με την κυβέρνηση. Αποκαθιστούμε ένα ορθολογικότερο πλέγμα σχέσεων Κράτους και Κοινωνίας. Σύντομα θα προχωρήσουμε και σε άλλες παρεμβάσεις στο χώρο της δημόσιας διοίκησης και του ευρύτερου δημόσιου τομέα.

Η πολιτική μας επίσης, στρέφεται στη φάση αυτή στη διασφάλιση συνθηκών διαφάνειας στη διαχείριση των σημαντικών πόρων για επενδύσεις. Ο τόπος αυτός έχει δεινοπαθήσει πολλές φορές από πραγματικές ή τεχνητές κατηγορίες και την εκτόξευση λάσπης σε βάρος του πολιτικού κόσμου, των θεσμών, των επιχειρηματιών και των

διοικήσεων δημόσιων οργανισμών. Χρειάζεται να έχουμε ένα συγκεκριμένο πλαίσιο διαφάνειας και ελέγχου. Συχνά όμως δημιουργούνται και καταστάσεις, οι οποίες με το κάλυμμα της διαφάνειας, απώτερο στόχο έχουν να πλήξουν την ανάπτυξη, να διαβρώσουν το κυβερνητικό έργο ή και να πιέσουν για ένα συγκεκριμένο προσανατολισμό σοβαρών επενδυτικών αποφάσεων. Έχουμε ευθύνη όλοι μας να αντιδράσουμε στη δημιουργία ενός τέτοιου κλίματος ή στην εξυπηρέτηση τέτοιων σκοπιμοτήτων. Θα ήταν άδικο ο ελληνικός λαός ή οι υγιείς φορείς της κοινωνίας αυτής να υποστούν, για άλλη μια φορά, τις αρνητικές συνέπειες νοσηρών φαινομένων. Δεν θα παγιδεύσουμε την ανάπτυξη και την ευημερία του ελληνικού λαού σε αθέμιτες επιδιώξεις. Η κυβέρνηση δημιουργεί ένα ρυθμιστικό πλαίσιο, το οποίο εγγυάται τη διαφάνεια και ταυτόχρονα την ταχύτητα και αποτελεσματικότητα των αναγκαίων αποφάσεων.

Γνώρισμα της πολιτικής ζωής είναι οι αντιπαραθέσεις οι οποίες υπήρξαν και θα υπάρχουν. Η αντιπαραθέση για την οικονομία δεν μπορεί να γίνεται με τρόπους που πολλαπλασιάζουν το κόστος για το κοινωνικό σύνολο. Για μας κανένας διάλογος για την οικονομική πολιτική, στο Κοινοβούλιο ή μέσα στα κόμματα, δεν επιτρέπεται να θίξει τις σταθερές μιας πολιτικής, η οποία ήδη αποδίδει καρπούς, και αναμένεται να αποδώσει πολύ περισσότερους. Η θέση μας σ' αυτό είναι κατηγορηματική, σταθερή και αμετακίνητη. Αυτό πρέπει να γνωρίζει ο ελληνικός λαός. Αυτό διασφαλίζουμε. Αυτό θα επιτύχουμε.

Από αυτό το κλίμα σταθερότητας και συνέπειας στην οικονομική πολιτική, πρέπει να ξεκινά κάθε συζήτηση για τους χειρισμούς στην Οικονομία. Ο χρονικός ορίζοντας των εξελίξεων είναι δεδομένος. Θα εργαστούμε ως το τέλος της τετραετίας. Δεδομένη είναι και η σταθερή μας προσήλωση στο μεγάλο κυβερνητικό έργο που έχουμε αναλάβει να φέρουμε εις πέρας, ως το τέλος της τετραετίας. Καλό είναι αυτό να αποτελέσει κοινή συνείδηση και να μεταβληθεί σε αφετηρία του όποιου πολιτικού διαλόγου για την Οικονομία.

Κυρίες και κύριοι,

Στα δυόμισι χρόνια που πέρασαν, πιστεύω ότι κυβέρνηση και παραγωγικές δυνάμεις του τόπου, εσείς όλοι, οι εργαζόμενοι και οι επαγγελματίες, κάναμε σοβαρές προσπάθειες και πετύχαμε αξιόλογα αποτελέσματα στην κατεύθυνση της προόδου και της ανάπτυξης. Τα αποτελέσματα αυτά δεν κινδυνεύουν. Η κυβέρνηση θα εντείνει τις προσπάθειές της να επιτύχει μέχρι τέλους τον διπλό στόχο της σταθεροποίησης και της ανάπτυξης. Θα εξακολουθήσει να λειτουργεί με ένα πνεύμα κοινωνικής συνοχής, που έδωσε σημαντικά αποτελέσματα μέχρι σήμερα. Όμως, το σημερινό δεν αρκεί. Πρέπει να πάψουμε να μένουμε πίσω από τους άλλους, πρέπει οπωσδήποτε να οικοδομήσουμε τη θέση που μας αξίζει στην Ευρώπη που αναδιατάσσεται. Στον αγώνα αυτό είμαι αισιόδοξος. Αντί να καλλιεργούμε το σύνδρομο της μεμψιμοιρίας, της επίκρισης όλων, ακόμα και όταν τα επιτεύγματα είναι μπροστά μας, ας στοιχίσουμε όλοι τις δυνάμεις μας, προκειμένου να δούμε τί παραπάνω μπορούμε να προσφέρουμε για την προκοπή αυτού του τόπου στις νέες προκλήσεις και ευκαιρίες που ξεδιπλώνονται μπροστά μας. Θέλουμε όλοι μια Ελλάδα ισχυρή, μια Ελλάδα με φωνή και κύρος, φωνή και κύρος που προκύπτουν από τις οικονομικές και κοινωνικές επιδόσεις της.